

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 098497 22 Gž 2

Novi Travnik, 25.08.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca: Senada Begović, kao predsjednika vijeća, Mirjane Grubešić i Suade Kahrić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: 1) mldb. I. Z., zastupan po posebnom staratelju E. Z., predstavniku Centra za socijalni rad Općine Gornji Vakuf-Uskoplje i 2) S. Z., nastanjeni u G.V.-U.,, zastupani po punomoćnicima advokatima Kačapor Fuadu, Čolak Elviru i dr. Oruč Esadu, iz Sarajeva, Ul. dr. Mustafe Pintola br. 25A II/8, Ilidža, protiv tuženog N. B. iz G. V.-U., Ul. ..., zastupan po punomoćniku Ivici Dragun, advokatu iz Bugojna, radi utvrđivanja očinstva, odlučujući po žalbi tuženog izjavljenoj protiv odluke o troškovima koja je sadržana u presudi Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 P 098497 21 P 2 od 25.01.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 25.08.2022. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Žalba tuženog se uvažava i preinačava odluka o troškovima koja je sadržana u stavu 4. izreke presude Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 P 098497 21 P 2 od 25.01.2022. godine tako da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Obrazloženje

Presudom prvostupanjskog suda (stav 1. izreke) dijete parničnih stranaka malodobni I. Z. rođen godine povjerava se tužiteljici majci S.Z. zakonskoj zastupnici na odgoj i čuvanje. Stavom 2. izreke presude obvezan je tuženi da na ime doprinosa za izdržavanje malodobnog tužitelja I. Z. plaća mjesečno iznos od 200,00 KM od dana podnošenja tužbe, na ruke majke zakonske zastupnice svakog prvog najkasnije do 10.-tog u mjesecu dok za to postoje zakonski razlozi. Stavom 3. izreke presude određeno je da će tuženi kao otac ostvarivati svoje roditeljsko pravo i viđati malodobnog Ibrahima svake nedjelje od 12-17 sati uz prisustvo majke, na način da će dolaziti na adresu majke i po prethodnom dogovoru s njom odrediti mjesto gdje će boraviti s malodobnim I.. Stavom 4. izreke presude obvezan je tuženi da tužiteljima naknadi troškove postupka u iznosu od 1.874,00 KM. Stavom 5. izreke presude odbijena je tužiteljica sa tužbenim zahtjevom koji glasi: „Nalaže se tuženom da bez posebne suglasnosti omogućiti da malodobni I. Z. po potrebi može putovati sa zakonskom zastupnicom majkom S.Z.“, kao neosnovan.

Na navedenu presudu u dijelu odluke o troškovima parničnog postupka žalbu je pravovremeno izjavio tuženi zbog povreda odredaba Zakona o parničnom postupku. U žalbi ističe da je pobijana presuda donesena u ponovnom postupku nakon

ukidanja ranije presude i vraćanja predmeta prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, da je novom presudom obavezan tuženi da doprinosi za izdržavanje malodobnog tužitelja i plaća mjesečno po 200,00 KM od dana podnošenja tužbe svakog prvog najkasnije do desetog u mjesecu dok za to postoje zakonski razlozi, da su istom presudom određeni međusobni i neposredni kontakti između tuženog i malodobnog tužitelja, te da je obavezan tuženi da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 1.874,00 KM. U razlozima za pobijani dio odluke o troškovima tuženi ističe da s obzirom na ovu vrstu postupka evidentno je da se odlučne činjenice mogu utvrditi jedino u postupku pred sudom, te obzirom na te činjenice da je nemoguće dosuđivati troškove temeljem obrazloženja da su bili opravdani ili nužni. Što se tiče priznanja očinstva tuženi je nudio da se izvrši vještačenje, ali u Centru za genetsko istraživanje, a ne po privatnim klinikama, te se pokazalo opravdanim i svrsishodnim da se vještačenje izvrši u Institutu za genetsko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu kao jedinoj mjerodavnoj instituciji za ovakva vještačenja. Imajući u vidu da su tužitelji dijelovima presude djelomično uspjeli u sporu, a djelomično odbijeni sa tužbenim zahtjevom (vezano za davanje posebne suglasnosti kojom bi se omogućilo malodobnom tužitelju da po potrebi može putovati sa majkom i zakonskom zastupnicom), tuženi smatra da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbe člana 386. Zakona o parničnom postupku kada je obvezao tuženog da tužiteljima naknadi troškove postupka u iznosu 1.874,00 KM. Pri tomu, treba imati u vidu da je sudska praksa, obzirom na zloupotrebe koje se mogu načiniti prilikom određivanja visoke vrijednosti spora u razvodu braka, zauzela stajalište da se osim nužnih troškova koji se odnose na eventualna vještačenja, troškove posredovanja i takse na tužbu i presudu, u ostalom dijelu odlučuje da svaka strana snosi svoje troškove postupka. Slijedom izloženog, tuženi je predložio da se žalba uvaži i odluka o troškovima preinači tako da svaka strana snosi svoje troškove postupka.

U odgovoru na žalbu tužitelji su osporili žalbene navode tuženog i predložili da se žalba odbije kao neosnovana.

Nakon što je ispitao odluku o troškovima (rješenje) koja je sadržana u presudi prvostupanjskog suda u granicama razloga iz žalbe i po službenoj dužnosti sukladno odredbama člana 221. i 236. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Iz stanja spisa predmeta proizilazi da su u ovom sporu obje stanke po njihovom izboru zastupali punomoćnici - advokati (tužitelje advokat sa sjedištem kancelarije u Sarajevu, a tuženog advokat iz Bugojna gdje je i sjedište prvostupanjskog suda), da je tuženi u odgovoru na tužbu predložio da se na okolnost njegovog očinstva provede genetsko vještačenje nakon čega bi priznao ili osporio tužbeni zahtjev, da je tuženi platio troškove vještačenja u iznosu od 375,00 KM, a nakon pribavljenog nalaza kojim je potvrđeno njegovo očinstvo tuženi je priznao ovaj dio tužbenog zahtjeva, dok je osporio postavljeni zahtjev u pogledu visine izdržavanja od 300,00 KM navodeći da bi mogao plaćati po 150,00 KM mjesečno dok se ne zaposli. Iz spisa je nadalje vidljivo da je povodom žalbe tuženog rješenjem ovog suda broj: 46 0 P 098497 21 GŽ od 26.08.2021. godine ukinuta presuda prvostupanjskog suda u dijelu kojim je tuženi obavezan na plaćanje izdržavanja malodobnog tužitelja u iznosu 300,00 KM, jer prije donošenja ove odluke prvostupanjski sud nije zatražio i pribavio mišljenje i

prijedlog organa starateljstva (što je njegova zakonska obveza), kao i iz razloga što prvostupanjski sud po službenoj dužnosti nije odlučio o povjeravanju malodobnog tužitelja jednom od roditelja i što nije odredio osobne i neposredne kontakte malodobnog tužitelja sa drugim roditeljem. Nadalje, iz socijalne anamneze koja je u ponovnom postupku pribavljena od nadležnog organa starateljstva vidljivo da je tuženi iskazao spremnost da preuzme sve obveze koje je kao roditelj dužan učiniti, kao i da se dogovori sa majkom malodobnog tužitelja vezano za viđanje sa djetetom, a iz iskaza predstavnika Centra za socijalni rad na ročištu za glavnu raspravu proizilazi da su parnične stranke postigle dogovor o svim bitnim pitanjima koja su u interesu djeteta, te da su sukladno tom dogovoru donesene i odluke koje su sadržane u izreci presude prvostupanjskog suda. Kod ovakvo izloženog stanja stvari, a imajući u vidu i odredbu člana 280. stav 1. Porodičnog zakona kojom je propisano da će sud o troškovima postupka u statusnim stvarima odlučiti slobodno, vodeći računa o okolnostima i o ishodu postupka, ovaj sud je zaključio da u konkretnom slučaju svaka stranka treba da snosi svoje troškove postupka.

Zbog svega izloženog, ovaj sud je uvažio žalbu tuženog i preinačio odluku o troškovima koja je sadržana u stavu 4. izreke prvostupanjske presude primjenom odredbe člana 235. stav 1. točka 3. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednik vijeća
Senad Begović